

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ СОБІВАРТОСТІ

Мельник А.Ю.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

В роботі розглянуті складові структури собівартості і закономірності динаміки впливу різних витрат на виробництво продукції.

Собівартість – важливий якісний показник, який відображає результати господарської діяльності підприємства, а також є інструментом оцінки техніко-економічного рівня виробництва і праці, якості управління та ін.[1]

Аналіз структури собівартості складається з [3,5]: аналізу структури собівартості виконання робіт за основними елементами витрат; співвідношення витрат живої і уречевленої праці в собівартості продукції; структури собівартості виконаних робіт за статтями витрат.

Усі витрати, які входять до собівартості групуються в залежності від їх відношення до простіших елементів праці (живої праці; засобів праці та предметів праці). У відповідності до цього у складі собівартості виділяють наступні елементи: матеріальні витрати, амортизацію, заробітну плату з нарахуваннями, інші витрати. Це групування дозволяє проаналізувати склад та структуру собівартості у динаміці та виявити зміни

Усі витрати, що включаються до собівартості можна поділити на прямі та накладні. У структурі прямих витрат найбільшу частку складають матеріальні витрати [3]., частка основної заробітної плати складає приблизно 25-30%, витрати по експлуатації машин та механізмів приблизно 12-15% [2]. Необхідність у аналізі складу та структури собівартості за статтями виникає коли треба порівняти різні варіанти технології виробництва, а також для виявлення динаміки у змінній вартості робіт, прямих та накладних витрат по окремих видах робіт у періоді, що аналізується.

Отже, аналіз структури собівартості дозволяє охарактеризувати загальний економічний стан підприємства, висвітлити джерела перевитрат або економії, а також виявити загальні потреби підприємства у мінімізації витрат.

Література:

1. Цал – Цалко Ю. С. Витрати підприємства: Навчальний посібник. – Київ: ЦУЛ, 2002. - 656с.
2. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2002. –384с.
3. Бутинець Ф. Ф. Економічний аналіз / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : ПП «Рута», 2003. – 680 с.
4. Кучина С.Э. Роль матеріально-технічного снабження для підприємств машиностроєння // Вісник Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут ”: Збірник наукових праць. Тематичний випуск: Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Х. : НТУ «ХПІ», 2009. – №35. – С.49-53.
5. Ларка Л.С. Напрямки удосконалення планування собівартості продукції підприємства / Ларка Л.С., Чернишенко О.І. // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Збірник наукових праць. Тематичний випуск: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХПІ». – 2012. – № 5 – С. 53 – 58.